

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felétels szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények lap szerkesztésébe küldendők.
Hirdetési díj 3 hasábot petítor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlér petti sora 50 fill.

A járás népe.

Írta: Dr. Huszár Pál

Kétségtelen, hogy a földbírtok mai elosztása s a mai termelési rend a vidék népét nem köli le teljesen. A földbírtok megosztása egyenlőlen. A nagybirtok s törpe birtokok allanak egymás mellett. A gazdálkodás pedig nálunk úgy a nagy, mint a törpe birtokokon még tulnyomórészen külterjes. S ezen külterjes művelést sem teljesen az emberi kéz teljesíti. Még a kisgazdaságokban is helyet foglal a gép.

A vidéki nép nagy tömege fölszabadul a földmunkája alul s a megélhetés vágya vándorbotot nyom kezébe.

Legtöbb helyen azt látjuk, hogy ezen kenyserítő körülmények hatása alatt csak a faluk népessége apad, de a városok emelkedik; pedig a falvak természetes szaporodása — a születés s halálozások aránya — kedvezőbb, mint a városoké. Ebből is láthatjuk, ami egyébként számadatilag is bizonyítható, hogy míg a mezőgazdaság terén a termelés az emberi munkaerő felhasználásában vesztleglyen, az ipari munka terén lassan haladunk. Ehhez járul még, hogy az ipari s kereskedelmi munkás helyzete még mindig jobb, mind a földművelő munkásé.

A hol nagyobb göczpontok nincsenek és hol a város a falu népét már befogadni nem képes, onnan indul meg a kivándorlás.

A földművelés ősi foglalkozás, mint az

ipari. A tények mégis azt mutatják, hogy intenzív földművelés csak ott keletkezett, hol már az ipar átalakult belterjes kézműés gyári iparrá.

Nézük magát a muraszombati járás helyzetét. Népessége sűrű, de az év legnagyobb részében a munkás népségben erős hiány mutatkozik. A járás székhelye volna az a göczpont, melynek a fölősleges falusi lakosságát felszívnia kellene. Azonban ez idő szerint nincs e részben oly termelési folyamat, mely ezt a nagy tömeget magába vehetné. De ezt meg kell teremteni! Nem régiben reá mutattam arra, hogy a járás egy jó része aratási munkából el s hogy e keresetágat az a veszély fenyegeti, mint évekkkel ezéltől a cséplők rendjét. Eljöhét az az idő, mikor a lakosság ez a része is kénytelen lesz új hazát keresni s a mai időszakai elvándorlás a kivándorlók tömegéhez csatlakozik.

Ezt meg kell előzni. Mert ha ez nem történik meg, beáll az igazi elnéptelenség folyamata s az elszegényedés minden betegségre.

Muraszombat gazdasági életében az új évvel nagy változás áll be. A járást még ez időig vasutvonal nem is érintette s most hosszában fogja végig szelni. Hatása egyes pontokra és keresetágakra nézve ismeretlen. De az bizonyos, hogy a nagyobb községek, különösen Muraszombatra nézve csak előnyös lehet; főleg ha a város társadalma ezt az erőforrást ki is használja. A

vasut előnyének kihasználása alatt nem csak azt értem, hogy az egyesek a természetes vagy a kereskedés menetében az új tényező — a vasut — igénybe vételével maguk részére magasb hasznót biztosítsanak. Hanem ez alatt azt is értem, hogy az individuális érdek megóvása mellett oda hassanak, hogy a nagy közönség minden rétegét előnyösen érintő módon is kihasználhassák. Ez pedig nem jelenthet mást, mint azt, hogy a járás minden tényezőjének ugy a maga, mint a közjó érdekében oda kell törekedni, hogy a járás székhelyén nagyobb ipari vállalatok létesüljenek. Csak így lesz lehetséges, hogy a falu feleslegessé váltott népességét a város felvehesse. Az ipari vállalatokban kereső családtagok ez esetben a család többi tagjait is lekötik más keresetágak javára. S így a munkástelesleg, mely időközönként munkáshányt teremt, meg fog szűnni.

A ki e járásban egyszer is megfordult, népet megszereti, megcsodálja, de meg is sajnálhatja. Munkás, józan, okos nép. Évenként nem egyszer veszi kezébe a vándorbotot, hogy magát és családját eltarthassa. A kopár kavicsos falujából le-leszáll az ország termékeny síkjaira. Dolgozik másnak, a hol a látott jölét új vágyakat ébreszt benne; de ő az új vágyak s emelkedett igények mellett is, mint a vándoromadár, visszatér hazájába, melyből csak a természetlen rész jutott neki, de azért szereti. Visszatér oda, hol nem a termelésre, de a

TÁRCA.

Egy műkedvelői előadás története.

A folyó hó 25-én tartott műkedvelői előadásán felolvasta és írta:

VÁLYI SÁNDOR.

Nekem a végzet hátalan szerepet juttatott. Egy kis rövidke dal, egy igyves szavaltat után ime elővonszolás engem, Kezembem egy paksmátia nagy iras s mint valami halálra ítélt, két gyertya között bűnbánóan állok itt. De nem én vagyok a hibás. Ugy tesztek, mint azok a sídó poéták, kik kiadják rossz verseiket s mikor a kritika kegyetlenül agyoncsépli őket, azt mondják: „Hja hisz én tudtam, hogy nem Parnassusra valók verseim, de hát barátaim, rokonaim addig unszoltak, míg kinyomattam őket. Nem én vagyok a hibás, hanem a jó barátok, a rokonok! En is átbarítottam a felolvasókat azokra, akik szerény tehetőségetet tucbeulvisel, engem ide a felolvasó asztalhoz kárhoztatnak.

Bár megvallom, felolvasni jó és kellemes. Körötte a szép asszonyok, szép lányok egész sereg. Elhalszik a trécselés, elcsúslt a pletyka s mohón lesik ajkammól a szót s várva várják azt a percut, mikor felolvasásomban — megakadok, bensülök, hogy aztán másnap a közvélemény süjtő sulya a szokásos torturakon át úgy gyengyöden ledorongolhasson. De szép asszonyok, szép leányok, én Önöktől nem félek. A szó elrepül, de

az irás megmarad. Nem félek a kritikától. Diszkretn beavallom, hogy a „Muraszombat és Vidéke”-ben én irom a kritikát e mulatságról, így hat feleletem nines okom.

Ugy-e tudják kérem, hogy mi az a halotthamvasztás? Ez a modern korak egy ultramodern gyermeke. Azt mondják a halotthamvasztás rajongói, eh. mit a halál! Az ember meghal, lelke elszáll, megdicsőül vagy elkárhozik. A test az szétmállik, elporhad. Minek tesszük ezt a hitvány kiélt testet a földre, megfertőzzük a levegőt, elvonjuk rendeltetésétől a termőföldet, temetőt csinálunk a világból. Nem jobb-e, ha az életlen testet egy tüzös kamrába tesszük, ott porrá ejetjük s legfeljebb csak az elhunyt hamvát őrizzük meg. S Európában ez már sok helyütt így is van.

Muraszombat mindig a modern eszmék utóérője volt. A teknika, a tudomány vivmányai ide legelebb jöttek.

Mikor Stefenson már ócska fiakeren dőcögött, Muraszombatban már vicinális vasut prüszköl, mikor más városokban azt se tudták, mi a közvagyon, mi az adó, itt már a kisbíró buzgón el is sikkasztotta azt, mikor Pesten még nyakig jártak az emberek a sárban, itt már aszfalton sétáltak, mikor Páris utcáit olajmécnes világította meg, Muraszombatot már villanyfény övezte. Sőt itt van a modern kor legszembeötlőbb jelensége is — a pletyka. Igaz büszkeséggel hirdetem, hogy ha a világ városai mind versenyre kelnek, a pletyka versenyben a pálmát Muraszombat viszi el. Arról nem is szölok, hogy a

legtöbb névtelen levelet hol írják, mert Muraszombatban már ugy látszik akkor divatba jött a névtelen leveírás, mert másképp nem kaphatna az ember oly gyakorlatot kézre való névtelen leveleket, mikor máshol még a betűvetés mesterségét alig ismerték. Evidens tehát, hogy Muraszombat egyike azon európai hírnévre vergődött városoknak, melyek a művelt nyugati kultúra előtt tárva tartják kapujukat.

Igy jutott el hozzánk a legmodernebb mozgalom, a halotthamvasztás mozgalma is. Ugy hogy tavaly télen én, mint felele vállalkozó szellemi ifjú, propagandát csináltam egy halotthamvasztó egyesületnek, mely k'k voltak is alakult. Ugy-e kíváncsiak, hogy k'k voltak a tagok? Megmondom. Az egyesület tagjai azok voltak, akik ma e műkedvelői előadást rendezik és megcsinálták! Denique az egyesület megalakult. Megalakulás után én, mint az egyesület titkára, kérvényt adtam be a belügyminiszterhez, melyben kértém, hogy engedje meg, hogy mi Muraszombat halotthamvasztó kamrát állíthatsunk fel, mert nem akarjuk, hogy eltemetőnk csonkjainak e levélgyűlt, talajt, hanem inkább tüzös lángnyelvek sisergetése közt égessenek el bennünket, semhogy eltemessenek. A kérvény vissza jött azzal a szokásos miniszteri megjegyzéssel, hogy tekintettel a kérdés komoly voltára, azt az illeletek körök tanulmánytárgyává tessük s ha kitanulmányoztat, majd közlik velünk az eredményt. S mondatom, a tanulmány meglehetősen alapos lehet, mert a dolog dűlöre még nem jutott.

Motor kerékpár

kosár-kocsival, 3 lóerejű, „Styria” Puch-féle gyártmány, a legújabb szerkezetel szabadkézből jutányos áron eladó. — Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

fogyasztásra van csak tere, s így a terheket tisztázatosan viseli; hol a társadalmi egy része csak követel tőle, de mit sem ad, hol bizodalmat nem talál s hol bizalmatlanná lesz; hol vesznek tőle, de nem adnak, hol őket idegennek mondják, pedig lelkestül magyarok.

Ezt a népet kötelességünk szeretni s ezen, a munkára éhes, ambíciósus népén segíteni kell. S ha itt mindenki megteszi kötelességét, ha a társadalmi vezetők dologhoz állanak, segíthetnek. Így érdemlik ki e nép bizalmát szeretetét.

És első sorban önmaguknak használnak.

A vármegyei főjegyzői szék. Lapunk múlt számában megírtuk, hogy a járáskülső bizottsági tagok Dr. Ostffy személye körül csoportosulnak. Dr. Ostffy Lajos azonban, legnagyobb sajnálatunkra nem pályázik ez állásra. A múlt hétfőn Szekesbathelyen a főispán elnöksével tartott értekezleten — amelyn egy igen tekintélyes párt jelölte Dr. Ostffy — a leghatározottabban kijelentette, hogy Dr. Radó Gyula nagy érdemeire való tekintettel, nem pályázik. Erre az értekezlet egyhangul Dr. Radó Gyula t. főszojabíró jelölése mellett foglalt állást, akinek megválasztása bizonyosra vehető. Dr. Radó Gyula a vármegye egyik legértékesebb tisztviselője, kit nagy tehetsége, egyéni kvalitásai és szeretetreméltó modora feltétlenül hivatottá tesznek ez állásra. Tudomásunk szerint járáskülső bizottsági tagjai Dr. Ostffy Lajost ohajították volna a főjegyzői székben látni, de a megváltozott helyzet folytán egyértelműleg Dr. Radó Gyula köré csoportosulnak, kinek ilyenformán bárkivel szemben is biztos kilátása van a győzelemre. Megválasztásával egy I és egy II. osztályú szoljabírói állás örül meg. A II. o. szoljabírói állásra a vármegye bizottsági tagok óriási többsége a legidősebb közigazgatási gyakorlatok, Dr. Fodor Antal jelöli, akiben — eddigi működését ismerve — szintén egy igen tehetséges és munkabíró tisztviselő fog a vármegye kapni.

A muraszombati műkedvelő ifjuság táncmulatsága.

Régen látott a Dobray-féle nagyterem anyai és oly díszes közönséget együtt, mint a folyó hó 25-én megtartott műkedvelő előadásom. Ott láttuk városunk s járáskülső színe-javát Baththyay Zsigmond graf országgyűlési képviselő családja, Posfay Pongrácz főszojabíró és Saury József kir. járásbíróval az elen. Jól esett együtt látnunk társadalmunk minden réteget felszólaló vidám jó kedvben. A közönség zsufofalag meglátta a természet, sőt a kaszino terme is megtelt, úgy hogy még az udvarról is sokan gyönyörködtek az élvezetes estélyben.

Maga a megjelennek impozáns száma kész és szinte elismerésül szolgálhat a rendezőségnek és műkedvelőknek, akik igazán a szablonos műkedvelő zsáneret meghaladó tükélytel és precizitással oldották meg feladatukat.

Különös elismeréssel adozunk Kacsó Ferenén, özv. Szabó Kalmanné és Takáts R. Istvánné ur asszonyoknak. Valóságos ezermesterre valló ügyességgel s paratlan jó ízléssel és érzekkel heteken át törhetlen erőfolyó vezettek a betanítás nagy munkáját, lelküket lehettek bele s elletet öntötték az előadásba s ezzel mindenestre oly szolgálattal tettek, melyet társadalmunk csak háfával és elismeréssel adozhatik. Buzgó társuk volt a rendezésben Böles Gyula — ki ugyszóval paratlan ügyességgel a rendezés összes technikai részét egymaga látta el — és annyit faradt az est sikere érdekében, hogy a közönség legnagyobb elismerésére és halajára lehet jogos igénye.

Magáról az előadásról az objektív kritika is csak diszertell szólhat. Meglátásott a kis lánykákban műsterük tanítása. Valamennyi mint hivatásos művésznő, bátran és diszkreten oldotta meg feladatát. Az estély műsora minden ízében élvezetes volt. Ha lehet rá panasz, az legfeljebb csak az, hogy kissé hosszú volt, de a hatással mitse rontott.

Alighogy felgördült a függöny, ott ül a zongora előtt műkedvelő gardánk két gyakorlott tagja: Lonesár Mariska és Szakonyi Edit, kik Major Gyula: Diszmenett adták elő zongorán. Semmi bravour nincs játékukban, de a diszkretio s a finom előadás első percben kellemes benyomást tett s igazi élvezettel hallgattuk a pur excellence koncert darab ügye előadását.

Saury Elemer: Vörösmarty: Petikéjét szavalta hatással. Bator fellépése s értelmes előadása tapsra ragadta a közönséget.

Székelj Imre: Magyar Ábrándját Metzger Irmuska adta elő zongorán. Az ő játékát feles-

leges volna dicsegni, messze túl van az már a műkedvelői szokások menteken.

Ezután Huszka Jenő: Dal a kis Theáról. Három versben, énekes magánjelentetű átdolgozta Kacsó Ferenén, következett. Thea szerepeben már volt alkalomnak Szakonyi Edithet látnunk. Született művésznő. Semmi fámálapz, semmi elfoglaltság, bátran és ritka ügyességgel játszotta meg Thea hármas szerepét. Jateka hivatásos művésznőnek is csak elismerésül szolgálhatott volna. Volt is taps ere hoven.

Utána Szabó Ignác: Trewexk István: Ingomb című monologját adta elő ügyesen.

Ezt Valyi Sandor ügyvédjelölt felolvasása követte, melyet lapunk tárcá rovatában közlünk. A felolvasásról kritikát nem írunk, mert közeli rokonságban állunk a felolvasóval, csak bátarsárral joggunk meg annyit, hogy nem egy bájos szep asszony jegyezte meg a felolvasás után, hogy kissé szemtelen volt a felolvasó ur, de igazra volt. S talán igazuk volt a bájos hölgyeknek, az igazmondásához egy kis bátorság kell, no meg egy kis szemtelenség.

A felolvasást Murai Károly vizjátéka, az „Uj nevelőnő“ követte. Személyek: Igazgatónő Pinter Ilka. Intézői növények: Roza Meixner Mici, Mari Falfik Emilia, Tini Lonesár Mariska, Gizi Lippich Ilonka, Ella Lázár Ilonka, Terka Hirschl Margit, Klari Weiner Sárka, Böske Gumilár Vera, Hus Kováts Ilonka, Zsuzsi esedél Szakonyi Edith, billentyű Pedál Miska zenetanár Saury Elemer. A szellemes vizjáték rátermet előadókra talált.

Dicséretből is tapsból egyforma rész illet mindnyájukat, megis meg kell emlekeztünk Meixner Mici és Pinter Ilka ügye alakításáról, akik műkedvelőknek egyáltalán ritka diszkretioval és bátorsággal játszottak meg szerepüket. Eragnadom szep volt Lonesár Mariska és Lippich Ilonka ügyesen előadott tulipán-tánc, nemkülömben Weiner Sárka, Lázár Ilonka, Kováts Ilonka és Hirschl Margit cimbalongjátéka. Szakonyi Edit etelhen és jól játszotta Zsuzsi esedél szerepét, Saury Elemer remek maszkarjával hatott.

A vizjátékot Tibore Antal zongorajátéka követte. Műkedvelő társaságunk új s művészi erőt nyert benne. Magyar notát tele tüzéssel adta elő, úgy hogy azokat megismélelői volt kénytelen.

A zongorajátékot Valyi Sandor aktuális kupléi követték, melyeket bátran Lippich Ilonka s Pinter Ilonka adtak elő. A kuplék aktuális vonatkozásai, különösen melyek a jelenvalókat egykéröl-masikról szolták és a művészi előadás, állandó derűtlésbe tartották a közönséget.

Ezután Böles Gyula, a faradhatlan rendező, balatoni vetített kepeket mutatott be szöveg-

Mivel így a halotthamvasztó kamra felállítására engedélyt meg nem kaptak, újabb kérvényben arra kérték a minisztert, engednie meg addig, míg a kamrákat felállítjuk, hogy egyesület alakíthassunk, melynek célja a halotthamvasztás észszerű voltának propagandát csinálni. A miniszter vissza írt, hogy a kérvényünk nem teljesíthető, mert még a kérdés tanulmányozása befejeze nincs, még nem tudható, hasznos vagy káros-e a halotthamvasztás s ilyen nem biztos existenciájú eszmének terjesztését egyelőre meg nem engedheti.

No most mit csináljunk. Volt egy halotthamvasztó egyesületünk, engedély, halott és hamvasztó nélkül. Egesz város kacagott rajtunk. Gyáván visszalépti nem lehetett. Legjobb szeretettel volna elhagyni. Ime egyszer csak tavasz fele Kacsóné Öngyagságának, egyesületünk buzgó tagjának, mentő ötlete támadt s egy rendkívüli közgyűlésen azt mondta: Vigye az ördög a halott takat meg a hamvasztást is, szünjünk meg mint halotthamvasztók létezi s alakuljon át a halotthamvasztó egyesület műkedvelő előadást rendező egyesületé.

Az indítványt Takácsné tagtárs is támogatja. S megszűntünk létezni, azaz a lélek-vándorlás tanát követve, a halotthamvasztó egyesület hamvból támadt a műkedvelő egyesület. Az a műkedvelő egyesület, melynek égise alatt a mai mulatság rendeződött.

Nem tudom előre a kritikát, de felek, hogy a műsor ledarálás után abba a megható fohászban tiérek ki, hogy inkább hamvadtnak volna el mi is halotthamvasztó egyesületünkkel, mintsem ily programmal az Önköt túrelmet próbára tegyünk. És most ismerik már egyesületünk születését, hadd mondom el életét is, mert balala, föld, még ma bekövetkezik, a halál oka: végelegyenes lepsz.

Kacsóné Öngyagsága mentő ötletének menthetlen következményei voltak. Valóságos írtó hadjárat volt a városban. Akiről tudták, hogy írni és olvasni tud, azt nyakon csípték, hogy darabot írjon, felolvasást tartson, akiben az enek-művészet csak eszirázott, azt kolarator énekesnőnek kérték fel s akiről — mint jó magáról — azt sejtették, hogy játszanak legfeljebb csak kártyát tud, azt drámai szerepre szánták. S ilyen kedvező auspiciumnak mellett született meg a mai műkedvelői előadás.

Ma látnak Önköt itt hölgyeket, akik kuplékat adnak elő, látnak szindarabot, melyet szintén előadnak. Ah mennyi kiaba, szenvedésbe került e beidomítás. Mondhatom, hogy orszolant szelidíteni gyerekjáték voltna ahhoz képest, hogy mennyi munka, kiabálás s gyengyendbél nyaklevesbe került a tisztelt művészes urak és művésznők betanítása.

Megvallom, hogy az első próba után a négy tagu rendezőbizottság nyolcz fele szaladt s lemondott minden reményegről. De nem vádolni akarok. Sőt gavalerosan bevallom, hogy előadtam a rendezőségnek legtöbb baja, pedig én is rendező voltam.

En az első próba után beigertem nagylelkűen, hogy egy 5 felvonásos drámat írok. Lesz drámban mindenről szó, ami muraszombati, ami aktuális. Lesz szó benne a sikkasztásról, a vasutról, a világitásról, szoval mindenről, még a pletykáról is. A darab el is készült, a szerepeket szétosztottuk. S már buzgon tanulgattak a hölgyek szerepeiket, mikor egyszerre egy névtelen levelet kapok. Asszonyi írás volt. Azt írta a szeretőmet méltó nevtelen, ha én darabomban a pletykáról egy szót is írok, élve fognak megütni s én leszek Muraszombában az első halott, kit élve elhamvasztanak, mert Muraszombában nincs pletyka. S ha nincs, igazra is lehet a bájos névtelenek, mert már Kálmán király bötesen rendezte,

hogy de strigis, quae non sunt, non est disputandum. A boszorkányokról, melyek nincsenek, nem kell disputálni.

A drámának tehát fues lett. Ekkor a rendezőség arra kért, csináljak dialogot. A dialog elkészült egy hölgy és egy ur számaira. S ezt se tudtuk előadni, mert Muraszombában nem akad leány, aki egy fiatalemberrel a szinpadra mehet volna lépni. Igaza is volt, mert ha itt egy fiatalember és leány egyszerre egy helyen megjelennek, rögtön kiser a pletyka, az eljegyzés, sőt a házasság is. A dialog után monologot kérték. S itt kezdődött az én bűnöm. A monologot nem csináltam meg. Lusta voltam. Heteken át, mint valami nagy bűnös, bujkáltam a legretettebb helyeken. Ha Kacsó s Takácsné öngyagságát az utcan megláttam, remélve futottam előlük, mert üldözött a lelkiismeret.

S végre tegnap vártalan hírt hallottam. Egy kis szereplő baktis, Szakonyi Edit megcsigáz nekem, hogy kuplékat gyártanak roham, melyeket előadnak s engem szörnyen lerántanak. No több se kellett, rohanok Kacsóné Öngyagsághoz s ő szepen bevallja, hogy bizony nem kerülhetem el sorsomat, Pinter és Lippich Ilonkák le fognak engem kuplézni. Erre aztán megismáintam sebőben e felolvasást.

S eme kis letelezés után nyugodtan várom az Önköt ítéletét, ki a hibás, én e vagy a rendezőség? Egy írottell és egy kérdéssel fejeztem be előadásomat, igetrem a rendezőség nevelen — csak ez egyszer konyelnezzenek — hogy több műkedvelői előadást nem rendezünk; kérdésem pedig az, feltevének rá kérem öszintén, nem tartjak e celszerűbbnek, ha a halotthamvasztó egyesületből támadt műkedvelői előadást rendező egyesület ismét visszaalakul azzá, ami volt, halotthamvasztó egyesületé, így legalább az előket nem gyötrí a gyón, a halottak meg úgy se bánják.

magyarázattal. Ezt a Tulipán dal követte. A hazias szép magyar dal hívatásos előadókra hallt Károlyi Ferencz, Szabó Kálmán és Takáts R. István uraszyonokban, akiknek művészi, gyönyörű s érzéssel tele előadása tapsra ragadta a közönséget.

Az élvezetes műsort tánc követte, melynek csak a kora reggeli órákban szakadt vége.

A műkedvelői előadás nemesek fényes erkösi sikerrel járt, hanem szép anyagi eredményt is szerzett. Az estélyi tisztajövedelme 428 korona 66 fillért tett ki, melyből a rendezőség a róm. kath. négyzetek 214 kor. 33 fill., az ág. ev. és izraelita négyzeteknek egyenkint 107 kor. 17 fillért adott.

HIREK.

— **Főiri vadászat Muraszombatban.** Gróf Szápary László v. b. t. l. fényesen sikerült vadászatot rendezett muraszombati vadászterületén, melyen a vendég-szerelő házgazdán kívül résztvettek *Massimo herege, gróf Lucchesi Pál*, ennek sógora *Moore O. Edward, gróf Saint-Julien Albert, Latinovics Ernő* és *Pósfay Pongrácz* főszolgabírója. A vadászat, melyet Leitner József uradalmi főerdész rendezett 100 hajtóval, délelőtt 10 órakor kezdődött és déli pihenővel egész 5 óráig tartott. Délben fényes villásreggeli volt a kastélyban, amely után tovább folytatták a nemes mulatságot. Esett 246 drb fogoly. A főiri vendégek reggel érkeztek automobilon Brünseoból és még az nap este ebéd után elutaztak.

— **Személyi hir.** Saint Julien Kelemen gróf v. b. t. tanácsos, Alsó-Ausztriai tartományi főnök, battyanfalvai nagybirtokos vasárnapi városunkban időzött s látogatást tett Pósfay Pongrácz főszolgabíróval.

— **Főispáni látogatás** Bezerédy István Vasvármegye főispánja itt tartózkodása alkalmával, mely ugyan csak a szolgabírói hivatal megvizsgálására irányult, látogatást tett a járábírságnál s sorra látogatta biráinkat, kifejezést adva igazságszolgáltatásunk derék faktorai iránt érzett tiszteletének és jóindulatának.

— **Szerencsi Ede** az Osztrák-Magyar bank szombathelyi fiuk intézetének főnöke f. hó 29-én városunkban időzött, s a bankkal összeköttetésben álló helybeli pénzintézetek ügykezelését megvizsgálta mindenütt legnagyobb elismeréssel nyilvánítván a tapasztaltak felett.

— **Az állami óvoda évzáró ünnepélye.** Kedves látványunk volt szentantónja az a kevés számú közönség, mely csütörtökön d. e. 9 órakor az óvoda évzáró ünnepét végig nézte. Az óvoda apró-cseprő kis növendékei az alkalommal mutatnak be mindazt, amit az elmúlt tanévben elsajátítottak, tanúságot tevé arról, hogy Takátsné Kammermayer Ilona övönében egy hívatása magasztalan álló tanerőt bírnak. Az apró jószágok beszéd- és értelemgyakorlata valóságos feltűnést kellett. Lírhatatlanul kedves játékokat mutatnak be, melyeket precíz és hibátlan énekek kísértek. Tovább egy óránál tartott a kis cseppsek vizsgálata, akik oly bátran feleltek, jártak-keltek, énekeltek, hogy a jelenvolt közönségnek igaz öröme tellett bennük. A vizsga végeztével Pósfay Pongrácz főszolgabíró, gondnoksági előnök, a legnagyobb megelégedésnek adott kifejezést a látottak és hallottak felett s méltó dicsőreben részelt Takátsné Kammermayer Ilona övönét, aki nagy szorgalmával és tudásával, a gyermekek iránti kedves szeretetével e dicsőreben derekasan viselkedett.

— **Házvétel.** Turk József vendégios polgártársunk megvásárolta Neumann Adolf Templon-utca 77. sz. házat a hozzá való nagy telekkel és melléképületekkel együtt 40000 koronáért. Hír szerint Turk József a jövő év folyamán egy nagyszabású szállodát szándékozik építeni, amelyben a modern igényeknek megfelelő helyiségek, tánterem és szállószobák lesznek.

— **Tulipán előadás.** A f. hó 25-ikén megtartott műkedvelői előadáson dr. Czifrák Jánosné, Meltzer Imruska, Olajos Sándorné, Pinter Ilonka, Szakonyi Edith urhölgyek tulipánjelvényeket árultak, mely 56 korona 90 fillért jövedelmezett a jótékony célra.

— **Új óvoda és óvóné.** A második óvoda felállításának kérdése, melyet lapunk már kellőleg méltatott s létesülése érdekében minden erővel agitált, végre dűlőre jutott. A vallás és közoktatásügyi miniszter a napokban Tóthai Ilona urhölgyet a muraszombati II. számú állami óvoda övönővévé kinevezte s leiratában megbizta az óvoda gondnokságot, hogy az óvoda részére megfelelő, alkalmas helyiségről gondoskodik. S így remélhetjük, hogy ez az igazán hiányt pótló intézet mihamar megnyílik s minden tekintetben méltó lesz az első óvodánkhoz.

— **Köszönetnyilvánítás.** A muraszombati műkedvelői ifjúság mulatsága bevételeiből 107 kor. 16 fillért volt szives az izraelita négyzetnek adni, melyért ez uton mond köszönetet az egyet.

— **Felülfizetések.** A műkedvelői ifjúság folyó hó 25-én tartott estélyen felülfizettek: Gróf Bathányi Zsigmond 85 korona, dr. Geiger Vilmos, dr. Ritscher Samu Wichera József és neje, Piko Sándor 10—10 korona, Zsalké Vince 8 korona, Schweinhammer János 7 kor., Posztl János, Fürst Ödön, Schilling Rózsa, Kúhar 5—5 korona, Balla Tusi 4 korona, Ratkol Tivadar, Weiner Salamon, Balkányi Ernő 3—3 kor., N. N., Czippott József, Kohn Lipót 2—2 korona, Csemár János 120, Hirschi Lipót, Tiborecz Antal, Szabó Ignác, Czippott Árpád, Bartoli János, özv. Czippott Rozsóné, N. N. 1—1 K. Brück Bela 50 f., Peesits Antal 20 fillér. A felülfizetőeknek ez uton mond halás köszönetet a rendezőség. Együttal kedves közteljesítést teljesít a rendezőség, midőn Szakonyi Jenőné, Lippich Istvánné uróknak és Dobray János, Erdőssy Barnabás, Czippott József uraknak s a közreműködőknek s szüleiknek az estély rendezése körülí oadaadó buzgalomkért halás köszönetét nyilvánítja.

— **Szives tudomásul a szülőknek!** A muraszombati állami elemi népiskola és óvóban az 1906—7. tanévre a beiratások szeptember hó 9-én kezdődnek szeptember 14-én végződnek. Ezen idő alatt minden 3—5 éves óvodaköteles, 6—12 éves mindennapi és 13—15 éves ismétlő tanulóknak a gyermek, valamint a város területén tanuló kereskedő és iparos-ínások mulhatatlan beiratandók. A rendes tanulás a mindennapi iskolában és az óvóban 1906, szeptember hó 15-én, az iparisiskolában 16-án, az ismétlő iskolában pedig október hó 7-én kezdődik. A óvodás és tanulókezes beírása a kifizető napokon d. e. 8 óráig 12 óráig, d. u. 2 óráig 4 óráig tartanak az áll. iskola ügyi tanteremben. Kérjük a m. t. szülőket, hogy a beíratásokra az értesítő könyvecskét, az első osztályba készülőknek pedig keresztleveleket magukkal hozni sziveskedjenek. A tandíj a mindennapi tanulóknál 4 korona 80 fillér, az óvodások után 2 kor. 40 fillér. Az ismétlősök tandíját nem fizetnek. Az iparostanuló tandíja 4 korona 50 fillér. Mindazon tanulóknak, kik szegénységük miatt igazolják, a tandíj fizetése alól felmentést nyernekn s csupán a beírás költségét fizetik, ezenkívül minden tanuló után 10 fillér jár tnta s tollra. Tekintettel a gondoknság azon határozatára, hogy az áll. iskolába tantermenként 60—64 tanuló, az óvodába pedig mindössze 100 kisdied vehető fel, kérjük a m. t. szülőket, igyekezzenek gyermekeiket minél előbb beírtni. A tanterület.

— **Vér egy kötöstyuk miatt.** Fortély Róza tótkeresztúri napzármaszó egy portán lakott Gergár Sándor szabómesterrel. Fortély Rózáknak volt egy dédelgetett kedves kötöstyuka, melyet szeretettel apolt és simogatott, kövér buzsazemmel hízalt. Nem tudjuk, hogy a tük felkent lovagját,

a szabók, mind halalos ellenségei a tyukoknak, de az behizonysodott, hogy Gergár Sándor ki nem alhatta a kötöstyukot. A Fortély Róza kötöstyuka is száka volt a szemében. Valahányszor a könyhán hallotta kötöstyukcsólni, mindig felfort benne a vér. De Fortély Róza meg nagyon szeretett állatját s így történt meg kettőjük között a nagy drámai összeütközés. 13-án delután ismét nagyon kiabált a tyúk, az érdemes szabómester pedig különösen ideges volt. Izgatottan parancsolta lakótársnőjének, hogy pusztítsa el a lármaszó jószágot a könyhából, de sikertelenül. Erre dühbe gurult Gergár, felmenté hatalmas öklét, mely a tük fogaftásában azelőzódhatott meg s rettentő erővel szájon vagta Fortély Rozát, amiólt ezt nyomban előtölte a vér. Gergár most a járás-bíroságtól varja hevességenek következményét.

— **Kockás nadrág.** Raubár Miklós nemesdi szabómester serényen dolgozott egy megröndött kockás nadrágon. Öreg este volt már, mire befejezte munkáját. Az éppen kivált nádrágot az ablaklészakára tette, maga pedig nyugodni tért, előbb azonban kitarta az ablakokat, hogy az enyhe augusztusi éjszaka levegője átjárja a szobát. Reggelre kelve hűlt helyet talált a nadrágnak. Pauszt tett a csendőrnöknel, akik pár napi keresést után raakadtak a kérdéses ruhadarabra. Czener Dóci Matyas cigánylegény lárászárán. Az előbivott káros fajtálmalom ismert fel immár bepiszkított müvét. De a cigány erősen tagadott s mindössze csak azt ismerte be, hogy Czener Jankostól vette 3 koronáért, ki Szombathelyre rukkolt be katonának s így civil ruha nem kellett neki. Orgazdaság miatt letartoztatták.

Szinészet.

Bezárultak végre Thália kapui. Az utolsó három előadás a közönség meleg érdeklődése mellett folyt le.

Hétón a Bob herceg került színe Balla Tusi jutalomjátékával. Az ismerős dallamok kellemes reminiscenciák letaknak. Bob herceg poetikus meséje s káprázatos zenéje meg sokáig kiállják a kritikát. Balla Tusi helyesen játszotta meg a címszerepet. Tisztelői egy remek csokorral lepték meg.

Kedden a Szentbarnáti barátokat láttuk. Szentatós sikerű darab. Az érdeklődést csak fokozza, hogy több helyütt az alszenteskedés kitiltotta. Pedig nincs benne egy szó, egy czelzés se, mely a kegyetes erzeseket sértene. Csak az életet rajzolja s a szerzetesek életben is van alkalosodás, gyarlóság, árrol legkevésbé tehet a szerző. Mondhatjuk újabb modern drámai irodalmunk egyik legkönyvőbb terméke e darab.

Szilágyi Ivor mindvégig ciettel s erővel játszotta meg Pál szerepét, különösen szép és hatásos volt szüveivel való találkozás. A többi szereplőkről is kivétel nélkül csak elismeréssel szólhatunk.

Szerdán szántársulatunk Bisson szellemes vigjátékával: Valás után-nal bucsuzott, amely egyuttal Szilágyi Aladár jutalomjátéka volt. A darab a modern francia színművelésnek legsikerültebb alkotása. A kacagató helyzetek egymást váltják. Szakít a sablonos anyósveckekkel, s mégis bár darabjának központja s mozgatója az anyos, sohse lesz banális vagy izletelen. Egyike volt ez az est a legérteletesebb színházi estélyünknek. Szilágyi Aladár megszokott művészetét játszotta meg szerepét, minden szaván, mozdulatán kacaj, harsogó nevetés támadt, méltó partnere volt az anyos szerepében V. Berzenyi Margit; Lendvai Feriké és Szilágyi Ivor is szépen illeszkedtek bele a szép játékba.

V. Berzenyi Margitot és Szilágyi Aladár, közönségünk ome két kedveljét, a gavallér alkotás készség szép és értekes ajándékokkal tisztelte meg, leróván vele az elismerés adóját, melyvel a hivatott művészek az intelligens közönség tartozik.

S ezzel hadd górdúljon le a függöny. Vége a komédiának. Színeszínük elemek Csurgóra s ott folytatók a nemes harcot a Magyar kultúraért.

Mindenesetre kellemes emléket hagytak hátra, kivívtak szeretetünket és elismerésünket s így ama biztos bithen s reményben bucsuzunk, hogy: Viszontlátásra.

V. S.

Apró hirdetések.

Könyvtár órák. A muraszombati gazdakör könyvtára nyitva van hetenként esütörtökön d. e. 11—12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig vasárnaponként 10—11 óráig all a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Marhasó kapható kilónként 13 fillérért, rigai lenmag kilónként 44 fillérért Kardos József muraszombati kereskedésében.

Elsőrendű „Rézgálic“ kapható igen olcsó áron a gazdakör megbízottjánál, Kardos József muraszombati kereskedő urnál.

A muraszombatjárású gazdakör műtrágya-raktárt tart Kardos József urnál Muraszombatban, hol a csehországi Thomas-salak métermázsáját 8 korona 60 fillérért, 16°/_o-os német salak 1 mm. 7 korona 50 fillérért adja, a szuperfoszfátot 50 kilogrammos zsákokban 4 korona 50 filléren; a tótkereszturi raktáron a csehországi Thomas-salak ára szintén 8 korona 60 fillér; Vashidegkuton pedig a szuperfoszfát 50 kilogrammos zsákokban 4 kor. 25 fillér.

**A PESTI NAPLÓ
új karácsonyi ajándéka.**

A Pesti napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar genius javakincsének gyűjteménye. Valamennyi eseményszámba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékol adja előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka, az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak, meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítása fényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek díszművek voltak. A Pesti Napló idei ajándékkönyve a

Rákóczi Album

lesz. Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotása díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosított művészet egész sor több színnyomású képen fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret.

Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is,

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Napló-ra előfizet, illetve, aki karácsonyi legalább egy felevi díjat befizetett és egy további felevi előfizetésre magát kötelezi.

PESTI NAPLÓ kiadóhivatala, Budapest,
Andrássy-ut 27.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor., félévre 14 korona, negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. —
Mutatványzámat szívesen küldünk.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Rákóczy-levélpapír.**Rákóczy-Emlék!****Rákóczy-Emlék!**

A legalkalmasabb és legszebb ajándék minden alkalomra, Egy nagy doboz (50 finom levélpapír, 50 biriték) ára — a nagy fejedelem arczképével —

2 korona.

Kapható:

Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.**Thomassalak 16°/_o
100 kilónként K 7.50****Ascher B. és Fia** cégnél Muraszombatban kapható.

Ugyanott a legjutányosabb árban mindenféle gazdasági cikkek, u. m. : vizmentes ponyvák, kazal ponyvák, kumettartók, gabona zsákok, gépolaj, marhasó stbi stbi beszerezhetők.

A jelen időnyre szükséges kitűnő minőségű
HÓLYAGPAPIROK
juttányos árban kaphatók Balkányi Ernő
papirkereskedésében Muraszombat.

A világ legjobb szappana

Sunlight Szappan

Gyapjuszövetek és vásznak báronypuhává és hófehérré válnak Mosson Sunlight-módszer szerint és megtakarít majd munkát, időt és pénzt.

Egyedüli elárúsító **ASCHER B. és FIA** Muraszombat és Bellatiinc.

Könyvnyomda, könyvkötészet.**Balkányi Ernő****könyv- és papirkereskedése, Muraszombat és Alsólendva.**

Minden e szakmába vágó munkák és egyéb megrendelések legpontosabban és legszebb kivitelben szállíttatnak, illetve készíttetnek el.